

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
JUDECĂTORIA CENTRU
MUNICIPIUL CHIȘINĂU

Mun. Chișinău, Str. Bulgară 43, bir. 47, mun. Chișinău, tel (022) 27-25-82

Bir. 47

14 septembrie 2016

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII JUDECĂTORIA CENTRU MUN. CHIȘINĂU		
leșire Nr.	07 - 6 - 419	
" 14 "	09	20 16
© JUDECĂTORIA CENTRU MUN. CHIȘINĂU & JUDECĂTORIA CENTRU MUN. CHIȘINĂU AZ		

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28

În procedura Judecătoriei Centru, mun. Chișinău se află cauza civilă la cererea depusă de Țurcan Constantin către Ministerul Sănătății, Institutul Medico-Sanitar Public Spitalul Clinic de Psihiatrie, intervenient accesoriu Mihail Hotineanu privind anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența de la serviciu.

Astfel, în adresa Dumneavoastră se expediază încheierea din 12 septembrie 2016 privind sesizarea Curții Constituționale în privința verificării controlului constituționalității a sintagmei "a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs" din cuprinsul normei art. 43 alin.(4) Cod de Procedură Civilă al RM nr.225-XV din 30 mai 2003.

În caz că pentru examinare va fi necesar dosarul civil, acesta la solicitare va fi expediat în adresa Dumneavoastră.

Anexă :

1) încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 septembrie 2016 (din dosarul nr. 3-221/14) privind sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova referitor la verificarea constituționalității a sintagmei "a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs" din cuprinsul normei art. 43 alin.(4) Cod de Procedură Civilă al RM nr.225-XV din 30 mai 2003 pe 2 file

2) copia sesizării Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității pe 13 file;

3) copia cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate - pe 10 file;

4) copia cererii de chemare în judecată pe 4 file ;

5) copia cererii de chemare în judecată de concretizare pe 10 file .

Judecătorul,
Judecătoria Centru mun. Chișinău

Daria Sușchevici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
INTREGIRE NR.	1089	
19	09	20 16

12 septembrie 2016

mun. Chișinău

Judecătoria Centru mun. Chișinău

În componență:

Președintele ședinței, judecător

Daria Sușchevici

Grefier

Lilia Malcova

Examinând în ședință publică problema ridicării excepției de neconstituționalitate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Țurcan Constantin către Ministerul Sănătății, Institutul Medico-Sanitar Public Spitalul Clinic de Psihiatrie, intervenient accesoriu Mihail Hotineanu privind anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența de la serviciu,

a c o n s t a t a t :

Reclamantul Țurcan Constantin s-a adresat cu cererea nominalizată către Ministerul Sănătății, Institutul Medico-Sanitar Public Spitalul Clinic de Psihiatrie, intervenient accesoriu Mihail Hotineanu privind anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența de la serviciu.

Solicită anularea ordinului nr. 71-p § 2 din 05.07.2012 privind încetarea raporturilor de muncă cu Țurcan Constantin și cu restabilirea sa în funcție de director general interimar al Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic de Psihiatrie; anularea ordinului Ministerului Sănătății Nr. 59-P § din 11.06.2012 „Cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”; anularea anexei la ordinul Ministerului Sănătății nr. 59-p § 5 din 11.06.2012 „ Anunțul privind organizarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”; anularea ordinului Ministerului Sănătății nr. 59-p § 4 din 11.06.2012 „Cu privire la aprobarea Metodologiei evaluării candidațiilor pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”; anularea anexei la ordinul Ministerului Sănătății nr. 59-p § 4 din 11.06.2012 „ Metodologia evaluării candidațiilor pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”; anularea procesului-verbal din 05.07.2012 a ședinței Comisiei de concurs privind rezultatele concursului organizat de Ministerul nr. 59-p § 4 pentru ocuparea funcției de director al Spitalului clinic de psihiatrie conform ordinelor ministerului; anularea ordinului Ministerului Sănătății Nr. 70-P § din 03.07.2012 „Cu privire la instituirea comisiilor”; încasarea în beneficiul său a salariului pentru absența forțată de la serviciu pe perioada de la data de 06.06.2012 și pînă la restabilirea în funcție.

La data de 07.09.2016 prin intermediul cancelariei Judecătoria Centru mun. Chișinău de către reprezentantul pîrîtului Ministerului Sănătății al RM, Șveț Andrei , a fost depusă o cerere-sesizare de ridicare a excepției de neconstituționalitate , prin care solicită sesizarea Curții Constituționale a RM privind controlul constituționalității sintagmei ” a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin.(4) Cod de Procedură Civilă al RM nr.225-XV din 30 mai 2003; declararea neconstituționalității sintagmei ”a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin.(4) Cod de Procedură Civilă al RM nr.225-XV din 30 mai 2003.

Reprezentantul pîrîtului Ministerului Sănătății al RM, Șveț Andrei în cadrul ședinței de judecată a susținut cererea înaintată.

Reclamantul Țurcan Constantin, în cadrul ședinței de judecată , a respins cererea dată, ca fiind neîntemeiată, considerînd că, din partea pîrîtului Ministerului Sănătății se urmărește scopul tergiversării cauzei nominalizate.

Reprezentantul pîrîtului Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic de Psihiatrie, în cadrul ședinței de judecată , a lăsat la discreția instanței cererea dată.

Reprezentantul intervenientului accesoriu Mihail Hotineanu, avocatul Volcovschi Ion, în cadrul ședinței de judecată nu s-a prezentat , fiind înștiințat în mod legal .

Audiind părțile, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, în ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea –sesizare a reprezentantului pîrîtului Ministerului Sănătății al RM, Șveț Andrei în ce privește ridicarea excepției de neconstituționalitate din următoarele considerente

Curtea Constituțională, prin hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, a relevat că „ paragraful 82, prevede că, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Totodată, Curtea reține că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.”

Din conținutul solicitării de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța reține că aceasta vizează următoarele:

sintagma „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din art. 43 alin.(4) Cod de Procedură Civilă al RM.

Totodată, instanța constată că, reprezentantul pârîtului consideră că normele respective contravin art. 4 alin.1 și alin.(2),7,8 alin.(1) și alin.(2),16,20,26 alin.(1) și alin.(2),54 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova.

În acest context, instanța remarcă că, în temeiul articolului 135 alin. (1) lit.g) din Constituția Republicii Moldova, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolului 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

Astfel, sub aspectul verificării întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016, instanța menționează că, normele vizate de către reprezentantul pârîtului constituie obiect al controlului de constituționalitate.

De asemenea, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către reprezentantul pârîtului Ministerul Sănătății, iar normele vizate nu au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din cele expuse, ținând cont că, normele solicitate de a fi supuse controlului de constituționalitate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecării, având în vedere că judecătorul nu urmează să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, instanța consideră necesar de a admite solicitarea reprezentantului pârîtului Ministerul Sănătății și ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmei „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin.(4) Cod de Procedură Civilă al RM nr.225-XV din 30 mai 2003.

În conformitate cu art. art. 121, 260, 263 CPC, instanța de judecată,

d i s p u n e;

Se ridică excepția de neconstituționalitate a sintagmei ”a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin.(4) Cod de Procedură Civilă al RM nr.225-XV din 30 mai 2003.

Se suspendă procesul la cererea de chemare în judecată depusă de Țurcan Constantin către Ministerul Sănătății, Institutul Medico-Sanitar Public Spitalul Clinic de Psihiatrie, intervenient accesoriu Mihail Hotineanu privind anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența de la serviciu, pînă la examinarea cererii-sesizare de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, copia cererii-sesizare de ridicare a excepției de neconstituționalitate, copia cererii de chemare în judecată, cît și de concretizare , pentru a fi examinată conform competenței.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău atîta timp cît durează suspendarea prin intermediul Judecătoriei Chișinău.

Președintele șef
Judecătorul

Daria Sușchevici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

SESIZARE

prezentată în conformitate cu articolul 135 al Constituției,
privind excepția de neconstituționalitate

Prezenta sesizare este un document juridic și poate afecta drepturile și obligațiile dumneavoastră.

I – AUTORUL SESIZĂRII

(Informații cu privire la autorul sesizării și eventualul său reprezentant)

1. Denumire **MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA**

Reprezentat de:

1. Nume **ȘVEȚ** 2. Prenume **Andrei**

3. Funcția – **șef Direcția juridică**

4. Adresa – **mun. Chișinău, strada Vasile Alecsandri nr. 2**

5. Tel.; +373 022 729907, +373 022 268885 Fax: +373 022 738781

6. Numele și prenumele reprezentantului* **Șveț Andrei**

7. Ocupația reprezentantului – **șef Direcția juridică**

8. Adresa reprezentantului **mun. Chișinău, strada Vasile Alecsandri nr. 2**

9. Tel. +373 022 268827 10. Fax

11.

* Dacă autorul sesizării este reprezentat/ă, a se anexa o procură semnată de autorul sesizării.

II – OBIECTUL SESIZĂRII

1. **Controlul constituționalității** sintagmei „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003;
2. **Declararea neconstituționalității** sintagmei „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003

III CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

În procesul examinării cauzei s-a constatat că instanțele judecătorești de diferit rang au aplicat prevederile art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003, potrivit cărora, strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), **f)** și g) se efectuează de către **instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.**

Sintagma „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003 **este în contradicție cu Articolele 4 alin. (1) și alin. (2), 7, 8 alin. (1) și alin. (2), 16, 20, 26 alin. (1) și alin. (2), 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova. Dat fiind faptul că controlul constituționalității actului legislativ aplicat este de competența Curții Constituționale a Republicii Moldova, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova formulează prezenta cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate, care potrivit art. 260 alin. (1) lit. e) Cod de Procedură Civilă obligă instanța judecătorească să suspende procesul și să formuleze prin Încheiere judecătorească o sesizare a Curții Constituționale.**

Cu referire la Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 privind interpretarea Articolului 135 alineat (1) litera b) din Constituția Republicii Moldova subliniem faptul că **Înaltă Curte Constituțională a reținut că, în eventualitatea refuzului excepției de neconstituționalitate și a rezolvării litigiului fără soluționarea prealabilă acesteia de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobîndi prerogative improprii instanței judecătorești. Din aceste rațiuni, Înaltă Curte a decis că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării**

sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea următoarelor condiții (§ 82):

- *obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la Art. 135 alin. (1) lit. b) din Constituția Republicii Moldova;*
- *excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;*
- *prevederile contestate au fost aplicate sau urmează să fie aplicate la soluționarea cauzei;*
- *nu există o hotărâre anterioară a Curții având drept obiect prevederile contestate;*

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Din aceste considerente, **judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale**, decât doar în condițiile menționate mai sus. Prin urmare, **orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.**

NORMA DE DREPT SUPUSĂ VERIFICĂRII CONSTITUȚIONALITĂȚII

Prezenta sesizare are drept obiect de examinare sintagma „**a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs**” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003, dat fiind faptul că sintagma respectivă contravine atât normelor Articolelor 4 alin. (1) și alin. (2), 7, 8 alin. (1) și alin. (2), 16, 20 alin. (1) și alin. (2), 26 alin. (1) și alin. (2), art. 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, cât și Articolelor 1, 6 paragraf 1, 13, 14 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, normele contestate neconstituționale fiind următoarele:

„Articolul 43. Strămutarea pricinii

„.....

(4) Strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, **a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.**”

I. CADRUL NORMATIV PERTINENT

1. Constituția Republicii Moldova adoptată la data de 29 iulie 1994
(publicată în Monitorul Oficial nr. 1 din 12 august 1994)

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se

interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 16

Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 26

Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

2. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (*încheiată la Roma în data de 04 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr. 1298–XIII din 24 iulie 1997*)

Articolul 1. Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei convenții.

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 13. Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul 14. Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

3. Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din

30 mai 2003

(publicat în Monitorul Oficial nr. 111–115 din 12 iunie 2003)

(republicat în Monitorul Oficial nr. 130–134 din 21 iunie 2013)

Articolul 43. Strămutarea pricinii

(1) Pricina pe care instanța a reținut-o spre judecare, cu respectarea normelor de competență, se soluționează de aceasta în fond, inclusiv în cazul devenirii ei ulterioare de competența unei alte instanțe.

(2) Instanța strămută pricina la o altă instanță dacă:

a) pîrîtul, al cărui domiciliu nu era cunoscut, cere strămutarea pricinii la instanța de la domiciliul său atestat prin dreptul de proprietate, calitatea de locatar sau viza de reședință;

b) pe parcursul judecării, s-a constatat că pricina a fost reținută spre judecare cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională;

c) ambele părți solicită strămutarea pricinii la instanța de la locul aflării majorității probelor;

d) din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă;

e) există motive pentru măsuri de securitate publică;

f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele pricinii sau de calitatea participanților la proces;

g) în circumstanțe excepționale, instanța competentă să judece pricina nu poate funcționa timp îndelungat.

.....
(4) *Strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. D), E), F) și G) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.*

EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Sintagma „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003 este în contradicție cu prevederile normelor Articolelor 4 alin. (1) și alin. (2), 7, 8 alin. (1) și alin. (2), 16, 20 alin. (1) și alin. (2), art. 26 alin. (1) și alin. (2), art. 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, și Articolelor 1, 6 paragraf 1, 13, 14 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Dispoziția legală al art. 43 alin. (4) al Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003, stipulează că strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. D), E), F) și G) se efectuează de

către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.

Potrivit art. 43 alin. (2) al aceluiași text legal, instanța strămută pricina la o altă instanță dacă:

.....

d) din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă;

e) există motive pentru măsuri de securitate publică;

f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele pricinii sau de calitatea participanților la proces;

g) în circumstanțe excepționale, instanța competentă să judece pricina nu poate funcționa timp îndelungat.

Dreptul la un proces echitabil constituie una dintre componentele principiului asigurării preeminenței dreptului într-o societate democratică. După cum a arătat Înalta Curte Europeană a Drepturilor Omului, statele semnatare ale Convenției au decis să ia toate măsurile necesare pentru apărarea efectivă a unor drepturi enunțate de Declarația Universală a Drepturilor Omului, „datorită atașamentului lor sincer la principiul preeminenței dreptului” (cazul Golder contra Regatul Unit, hotărârea dn 21.02.1975, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI [Marea Cameră], Série A nr. 18, § 34). Aceste măsuri semnifică organizarea unei bune administrări a justiției, credibilă, sigură, imparțială și independentă pentru cei ce ajung în fața instituțiilor judiciare. De aceea, instanța europeană a reținut ideea că într-o societate democratică, în sensul Convenției, dreptul la o bună administrare a justiției ocupă un loc important, astfel că o interpretare restrictivă a dispozițiilor articolului 6 nu ar corespunde cu obiectul și scopul prevederilor sale (cazul Wemhoff contra Germania, hotărârea din 27.06.1968, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 7, § 8 ; cazul Delcourt contra Belgia, hotărârea din 17.01.1970, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 11, § 25).

În același timp, dreptul la un proces echitabil este o componentă esențială a altui principiu fundamental care rezultă din dispozițiile Convenției, anume acela al afirmării unei ordini publice europene a drepturilor omului. În cadrul acestei ordini publice specifice, **statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție să fie concrete și efective**, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse în articolul 6 au tocmai acest scop: **efectivitatea dreptului la un proces echitabil** (cazul Prințul Hans – Adam II de Liechtenstein contra Germania, hotărârea din 12.07.2001, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI [Marea Cameră], Recueil 2001 – VIII, § 45).

Dreptul la un proces echitabil impune organizarea sistemului judiciar astfel încât acesta să asigure posibilitatea contestării efective a deciziilor

judiciare emise de tribunalele de diferite grade.

Instanța europeană de contencios al drepturilor omului a elaborat o jurisprudență potrivit cu care dreptul de acces la un tribunal presupune, printre altele, respectarea principiului securității juridice, principiu considerat ca fiind „în mod necesar inerent atât dreptului Convenției, cât și dreptului comunitar” (cazul *Marckx* contra Belgia, hotărârea din 13.06.1979, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 31, § 58).

Admițând, totuși, că acest drept nu este absolut și că este compatibil cu limitări implicite, instanța europeană a arătat că statele contractante dispun, în această materie, de o anumită marjă de apreciere. „Aparține însă Curții a statua, în ultimă instanță, cu privire la respectarea exigențelor Convenției; ea trebuie să se convingă de faptul că limitele aplicate (de state) nu restrâng accesul recunoscut individului (la un tribunal) în așa măsură încât **dreptul în discuție să fie atins în însăși substanța sa**; asemenea limitări nu se conciliază cu dispozițiile articolului 6 paragraf 1 decât dacă urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit” (cazul *Bellet* contra Franța, hotărârea din 04.12.1995, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 333 – B, § 31 ; cazul *Stubbings* și alții contra Regatul Unit, hotărârea din 22.10.1996, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1996 – IV, § 50 ; cazul *National & Provincial Building Society, Leeds Permanent Building Society și Yorkshire Building Society* contra Regatul Unit, hotărârea din 23.10.1997, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1997 – VII, § 105 ; cazul *Osman* contra Regatul Unit, hotărârea din 28.10.1999, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1999 – VII, § 147 ; cazul *Garcia Manibardo* contra Spania, hotărârea din 15.02.2000, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 2000 – II, § 36 ; cazul *Prințul Hans – Adam II de Liechtenstein* contra Germania, hotărârea din 12.07.2001, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 2001 – VIII, § 44).

De asemenea, instanța europeană a decis, în mod constant, că limitările dreptului de acces la un tribunal, cuprinse în marja de apreciere lăsată de prevederile Convenției și de jurisprudența organelor la dispoziția statelor, cuprind și **condițiile în care poate fi atacată o hotărâre a unor instanțe de fond** (cazul *Brualla Gomez de al Torre* contra Spania, hotărârea din 19.12.1997, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1997 – VIII, § 33 ; cazul *Edificaciones March Gallego S. A.* contra Spania, hotărârea din 19.02.1998, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1998 – I, § 34 ; cazul *F. E.* contra Franța, hotărârea din 30.10.1998, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1998 – VIII, § 44 ; cazul *Guérin* contra Franța, hotărârea din 29.07.1998, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1998 – V, § 37).

În același timp, principiul securității juridice a fost avut în vedere de

instanța europeană cu privire la condițiile ce au a fi îndeplinite pentru punerea efectivă în valoare a dreptului la un tribunal, sub forma exercitării unei anumite căi de atac reglementate de legislația internă a statelor contractante. Din acest punct de vedere, ea a decis, spre exemplu, că normele naționale privitoare la termenele în care pot fi exercitate anumite căi de atac urmăresc să asigure o bună administrare a justiției și să respecte, în special, principiul securității juridice (cazul Nunes Dias contra Portugalia, hotărârea din 10.04.2003, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 2003 – IV, § 32). Așa fiind, o asemenea reglementare, ca și aplicarea ei nu trebuie să împiedice justițiabilul să utilizeze calea de atac disponibilă. De asemenea, se impune ca, în fiecare caz în parte, să se aprecieze, în lumina particularităților unei proceduri eventuale în discuție și în funcție de scopul și obiectul articolului 6 paragraf 1, forma de publicitate a unei hotărâri judiciare prevăzute de norma internă a statului în cauză (cazul Axen contra Germania, hotărârea din 08.12.1983, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 72, § 31).

În general, efectivitatea dreptului de acces la un tribunal impune ca exercițiul lui să nu fie afectat de existența unor obstacole sau impedimente de drept ori de fapt, ce ar fi de natură să pună în discuție însăși substanța sa.

Privitor la existența unor posibile obstacole de drept, Curtea a decis că exercitarea căilor de atac interne numai pentru a se constata inadmisibilitatea unor acțiuni judiciare prin jocul dispozițiilor legale ce le reglementează nu este de natură să corespundă imperativelor articolului 6 paragraf 1; dimpotrivă, **este necesar ca legislația națională să asigure oricărei persoane „o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale”** (cazul De Geouffre de la Pradelle contra Franța, hotărârea din 16.12.1992, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 253 – B, § 34).

Însă, sintagma contestată din cuprinsul din textul art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003, „**a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs”** reprezintă un **obstacol de drept nejustificat** pentru a fi efectuat un eventual control judecătoresc al temeiniciei și legalității unor astfel de încheieri, **nu oferă** în cazul înaintării unor cereri de strămutare pe motivele stabilite de către art. 43 alin. (2) Cod de Procedură Civilă, adică: d) din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă; e) există motive pentru măsuri de securitate publică; f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele pricinii sau de calitatea participanților la proces; g) în circumstanțe excepționale, instanța competentă să judece pricina nu poate funcționa timp îndelungat; **vreun mijloc procesual efectiv prin care temeinicia sau legalitatea unor astfel de încheieri să fie controlată de către instanțele judecătorești ierarhic superioare, fie odată cu fondul cauzei, fie**

separat, printr-un recurs separat înaintat.

Reieșind din jurisprudența menționată a Curții Europene a Drepturilor Omului, cu raportare la prevederile normelor Constituției Republicii Moldova invocate, rezultă că sintagma „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003 **nu corespunde rigorilor menționate, fiind astfel în contradicție cu normele Articolelor 4**

Locul

Data

alin. (1) și alin. (2), 7, 8 alin. (1) și alin. (2), 16, 20 alin. (1) și alin. (2), 26 alin. (1) și alin. (2), art. 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, Articolelor 1, 6 paragraf 1, 13, 14 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, deoarece sintagma contestată lipsește în mod nejustificat justițiabilii din Republica Moldova de un mijloc procesual efectiv prin care temeinicia sau legalitatea încheieri de strămutare/refuz în strămutare din motivele prevăzute de art. 43 alin. (2) Cod de Procedură Civilă să fie controlată de către instanțele judecătorești ierarhic superioare, fie odată cu fondul cauzei, fie separat, printr-un recurs separat înaintat.

IV – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

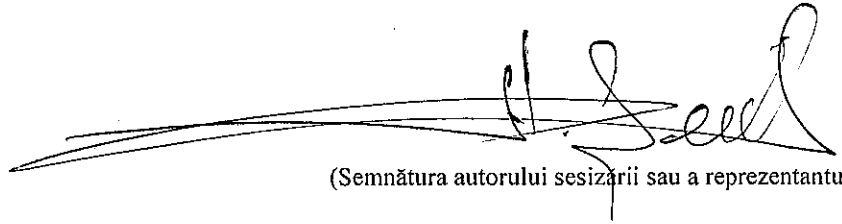
1. Primirea și admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate;
2. Sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova cu capetele înaintate prin prezenta cerere;
3. **Controlul constituționalității** sintagmei „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003;
4. **Declararea neconstituționalității** sintagmei „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003.

VII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul municipiul CHIȘNĂU

Data 07 septembrie 2016

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke followed by a stylized, cursive name.

(Semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului)

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 729 907, +373 22 268 818; Fax. +373 22 738 781; e-mail: office@ms.gov.md
www.ms.gov.md

07 septembrie 2016
Nr. 12jur-8/283

La nr. _____ din _____

Dosar nr. 20-3-3394-20032013
Judecător D. Sușchevici

Termen:
08 septembrie 2016
ora: 11:30

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Reclamant:

Țurcan Constantin
str. Nucarilor nr. 44
MD-2009, mun. Chișinău

Pîrît:

Ministerul Sănătății
al Republicii Moldova
str. Vasile Alecsandri nr. 2
MD-2009, mun. Chișinău

Copîrît:

Instituția Medico-Sanitară Publică
Spitalul Clinic de Psihiatrie
str. Costiujeni nr. 3
orașul Codru
MD-2011, mun. Chișinău

Intervenient accesoriu:

Mihail Hotineanu
Reprezentant
avocatul Ion Volcovschi
str. Profesor Ion Dumeniuc nr. 24/77
MD-2075, mun. Chișinău

CERERE DE RIDICARE A EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

În ordinea articolului 12¹ Cod de Procedură Civilă/

În procedura Judecătorei sectorului Centru al municipiului Chișinău se află pe rol spre examinare în ordine de contencios administrativ pricina civilă nr. 20-3-3394-20032013 la cererea de chemare în judecată înaintată de Țurcan

Constantin către Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic de Psihiatrie, intervenient accesoriu Mihail Hotineanu privind anularea actului administrativ, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența de la serviciu și încasarea cheltuielilor de judecată.

În procesul examinării cauzei s-a constatat că instanțele judecătorești de diferit rang au aplicat prevederile art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003, potrivit căroră, strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), **f)** și g) se efectuează de către **instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.**

Sintagma „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003 **este în contradicție cu Articolele 4 alin. (1) și alin. (2), 7, 8 alin. (1) și alin. (2), 16, 20, 26 alin. (1) și alin. (2), 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova. Dat fiind faptul că controlul constituționalității actului legislativ aplicat este de competența Curții Constituționale a Republicii Moldova, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova formulează prezenta cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate, care potrivit art. 260 alin. (1) lit. e) Cod de Procedură Civilă obligă instanța judecătorească să suspende procesul și să formuleze prin Încheiere judecătorească o sesizare a Curții Constituționale.**

Cu referire la Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 privind interpretarea Articolului 135 alineat (1) litera b) din Constituția Republicii Moldova subliniem faptul că **Înaltă Curte Constituțională a reținut** că, în eventualitatea refuzului excepției de neconstituționalitate și a rezolvării litigiului fără soluționarea prealabilă acesteia de către instanța de contencios constituțional, judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței judecătorești. Din aceste rațiuni, **Înaltă Curte a decis că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea următoarelor condiții (§ 82):**

- *obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la Art. 135 alin. (1) lit. b) din Constituția Republicii Moldova;*
- *excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;*
- *prevederile contestate au fost aplicate sau urmează să fie aplicate la soluționarea cauzei;*
- *nu există o hotărâre anterioară a Curții având drept obiect prevederile contestate;*

Curtea a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Din aceste considerente, **judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților**

sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate mai sus. Prin urmare, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât puterea, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.

NORMA DE DREPT SUPUSĂ VERIFICĂRII CONSTITUȚIONALITĂȚII

Prezenta sesizare are drept obiect de examinare sintagma „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003, dat fiind faptul că sintagma respectivă contravine atât normelor Articolelor 4 alin. (1) și alin. (2), 7, 8 alin. (1) și alin. (2), 16, 20 alin. (1) și alin. (2), 26 alin. (1) și alin. (2), art. 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, cât și Articolelor 1, 6 paragraf 1, 13, 14 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, normele contestate neconstituționale fiind următoarele:

„Articolul 43. Strămutarea pricinii

„.....

(4) Strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.”

I. CADRUL NORMATIV PERTINENT

1. **Constituția Republicii Moldova adoptată la data de 29 iulie 1994**
(publicată în *Monitorul Oficial nr. 1 din 12 august 1994*)

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8

Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 16 Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 20 Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 26 Dreptul la apărare

(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

Articolul 54 Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

2. Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale (*încheiată la Roma în data de 04 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997*)

Articolul 1. Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I al prezentei convenții.

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 13. Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Articolul 14. Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.

3. Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003

(publicat în Monitorul Oficial nr. 111–115 din 12 iunie 2003)

(republicat în Monitorul Oficial nr. 130–134 din 21 iunie 2013)

Articolul 43. Strămutarea pricinii

(1) Pricina pe care instanța a reținut-o spre judecare, cu respectarea normelor de competență, se soluționează de aceasta în fond, inclusiv în cazul devenirii ei ulterioare de competența unei alte instanțe.

(2) Instanța strămută pricina la o altă instanță dacă:

a) pîrîtul, al cărui domiciliu nu era cunoscut, cere strămutarea pricinii la instanța de la domiciliul său atestat prin dreptul de proprietate, calitatea de locatar sau viza de reședință;

b) pe parcursul judecării, s-a constatat că pricina a fost reținută spre judecare cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională;

c) ambele părți solicită strămutarea pricinii la instanța de la locul aflării majorității probelor;

d) din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă;

e) există motive pentru măsuri de securitate publică;

f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele pricinii sau de calitatea participanților la proces;

g) în circumstanțe excepționale, instanța competentă să judece pricina nu poate funcționa timp îndelungat.

.....

(4) Strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. D), E), F) și G) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.

II. ARGUMENTELE ÎN SUSTINEREA NECONSTITUȚIONALITĂȚII SINTAGMEI „A CĂREI ÎNCHEIERE ESTE IREVOCABILĂ ȘI NU ESTE SUSCEPTIBILĂ DE RECURS” DIN CUPRINSUL NORMEI ART. 43 ALIN. (4) COD DE PROCEDURĂ CIVILĂ AL REPUBLICII MOLDOVA NR. 225–XV DIN 30 MAI 2003

Sintagma „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003 este în contradicție cu prevederile normelor Articolelor 4 alin. (1) și alin. (2), 7, 8 alin. (1) și alin. (2), 16, 20 alin. (1) și alin. (2), art. 26 alin. (1) și alin. (2), art. 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, și Articolelor 1, 6 paragraf 1, 13, 14 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Dispoziția legală al art. 43 alin. (4) al Codului de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003, stipulează că strămutarea pricinii în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. D), E), F) și G) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, **a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs.**

Potrivit art. 43 alin. (2) al aceluiași text legal, instanța strămută pricina la o altă instanță dacă:

.....

d) din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă;

e) există motive pentru măsuri de securitate publică;

f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele pricinii sau de calitatea participanților la proces;

g) în circumstanțe excepționale, instanța competentă să judece pricina nu poate funcționa timp îndelungat.

Dreptul la un proces echitabil constituie una dintre componentele principiului asigurării preeminenței dreptului într-o societate democratică. După cum a arătat Înalta Curte Europeană a Drepturilor Omului, statele semnatare ale Convenției au decis să ia toate măsurile necesare pentru apărarea efectivă a unor drepturi enunțate de Declarația Universală a Drepturilor Omului, „datorită atașamentului lor sincer la principiul preeminenței dreptului” (cazul Golder contra Regatul Unit, hotărârea dn 21.02.1975, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI [Marea Cameră], Série A nr. 18, § 34). Aceste măsuri semnifică organizarea unei bune administrări a justiției, credibilă, sigură, imparțială și independentă pentru cei ce ajung în fața instituțiilor judiciare. De aceea, instanța europeană a reținut ideea că într-o societate democratică, în sensul Convenției, dreptul la o bună administrare a justiției ocupă un loc important, astfel că o interpretare restrictivă a dispozițiilor articolului 6 nu ar corespunde cu obiectul și scopul prevederilor sale (cazul Wemhoff contra Germania, hotărârea din 27.06.1968, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 7, § 8 ; cazul Delcourt contra Belgia, hotărârea din 17.01.1970, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 11, § 25).

În același timp, dreptul la un proces echitabil este o componentă esențială a altui principiu fundamental care rezultă din dispozițiile Convenției, anume acela al afirmării unei ordini publice europene a drepturilor omului. În cadrul acestei ordini publice specifice, **statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție să fie concrete și efective**, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse în articolul 6 au tocmai acest scop: **efectivitatea dreptului la un proces echitabil** (cazul Prințul Hans – Adam II de Liechtenstein contra Germania, hotărârea din 12.07.2001, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI [Marea Cameră], Recueil 2001 – VIII, § 45).

Dreptul la un proces echitabil impune organizarea sistemului judiciar astfel încât acesta să asigure posibilitatea contestării efective a deciziilor judiciare emise de tribunalele de diferite grade.

Instanța europeană de contencios al drepturilor omului a elaborat o jurisprudență potrivit cu care dreptul de acces la un tribunal presupune, printre altele, respectarea principiului securității juridice, principiu considerat ca fiind „în mod necesar inerent atât dreptului Convenției, cât și dreptului comunitar” (cazul Marckx contra Belgia, hotărârea din 13.06.1979, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 31, § 58).

Admițând, totuși, că acest drept nu este absolut și că este compatibil cu limitări implicite, instanța europeană a arătat că statele contractante dispun, în

această materie, de o anumită marjă de apreciere. „Aparține însă Curții a statua, în ultimă instanță, cu privire la respectarea exigențelor Convenției; ea trebuie să se convingă de faptul că limitele aplicate (de state) nu restrâng accesul recunoscut individului (la un tribunal) în așa măsură încât **dreptul în discuție să fie atins în însăși substanța sa**; asemenea limitări nu se conciliază cu dispozițiile articolului 6 paragraf 1 decât dacă urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit” (cazul Bellet contra Franța, hotărârea din 04.12.1995, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 333 – B, § 31 ; cazul Stubbings și alții contra Regatul Unit, hotărârea din 22.10.1996, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1996 – IV, § 50 ; cazul National & Provincial Building Society, Leeds Permanent Building Society și Yorkshire Building Society contra Regatul Unit, hotărârea din 23.10.1997, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1997 – VII, § 105 ; cazul Osman contra Regatul Unit, hotărârea din 28.10.1999, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1999 – VII, § 147 ; cazul Garcia Manibardo contra Spania, hotărârea din 15.02.2000, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 2000 – II, § 36 ; cazul Prințul Hans – Adam II de Liechtenstein contra Germania, hotărârea din 12.07.2001, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 2001 – VIII, § 44).

De asemenea, instanța europeană a decis, în mod constant, că limitările dreptului de acces la un tribunal, cuprinse în marja de apreciere lăsată de prevederile Convenției și de jurisprudența organelor la dispoziția statelor, cuprind și **condițiile în care poate fi atacată o hotărâre a unor instanțe de fond** (cazul Brualla Gomez de al Torre contra Spania, hotărârea din 19.12.1997, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1997 – VIII, § 33 ; cazul Edificaciones March Gallego S. A. contra Spania, hotărârea din 19.02.1998, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1998 – I, § 34 ; cazul F. E. contra Franța, hotărârea din 30.10.1998, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1998 – VIII, § 44 ; cazul Guérin contra Franța, hotărârea din 29.07.1998, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 1998 – V, § 37).

În același timp, principiul securității juridice a fost avut în vedere de instanța europeană cu privire la condițiile ce au a fi îndeplinite pentru punerea efectivă în valoare a dreptului la un tribunal, sub forma exercitării unei anumite căi de atac reglementate de legislația internă a statelor contractante. Din acest punct de vedere, ea a decis, spre exemplu, că normele naționale privitoare la termenele în care pot fi exercitate anumite căi de atac urmăresc să asigure o bună administrare a justiției și să respecte, în special, principiul securității juridice (cazul Nunes Dias contra Portugalia, hotărârea din 10.04.2003, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Recueil 2003 – IV, § 32). Așa fiind, o asemenea reglementare, ca și aplicarea ei nu trebuie să

împiedice justițiabilul să utilizeze calea de atac disponibilă. De asemenea, se impune ca, în fiecare caz în parte, să se aprecieze, în lumina particularităților unei proceduri eventuale în discuție și în funcție de scopul și obiectul articolului 6 paragraf 1, forma de publicitate a unei hotărâri judiciare prevăzute de norma internă a statului în cauză (cazul Axen contra Germania, hotărârea din 08.12.1983, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 72, § 31).

În general, efectivitatea dreptului de acces la un tribunal impune ca exercițiul lui să nu fie afectat de existența unor obstacole sau impedimente de drept ori de fapt, ce ar fi de natură să pună în discuție însăși substanța sa.

Privitor la existența unor posibile obstacole de drept, Curtea a decis că exercitarea căilor de atac interne numai pentru a se constata inadmisibilitatea unor acțiuni judiciare prin jocul dispozițiilor legale ce le reglementează nu este de natură să corespundă imperativelor articolului 6 paragraf 1; dimpotrivă, **este necesar ca legislația națională să asigure oricărei persoane „o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale”** (cazul De Geouffre de la Pradelle contra Franța, hotărârea din 16.12.1992, CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI, Série A nr. 253 – B, § 34).

Însă, sintagma contestată din cuprinsul din textul art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003, **„a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs”** reprezintă **un obstacol de drept nejustificat** pentru a fi efectuat un eventual control judecătoresc al temeiniciei și legalității unor astfel de încheieri, **nu oferă** în cazul înaintării unor cereri de strămutare pe motivele stabilite de către art. 43 alin. (2) Cod de Procedură Civilă, adică: d) din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă; e) există motive pentru măsuri de securitate publică; f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele pricinii sau de calitatea participanților la proces; g) în circumstanțe excepționale, instanța competentă să judece pricina nu poate funcționa timp îndelungat; **vreun mijloc procesual efectiv prin care temeinicia sau legalitatea unor astfel de încheieri să fie controlată de către instanțele judecătorești ierarhic superioare, fie odată cu fondul cauzei, fie separat, printr-un recurs separat înaintat.**

Reieșind din jurisprudența menționată a Curții Europene a Drepturilor Omului, cu raportare la prevederile normelor Constituției Republicii Moldova invocate, rezultă că sintagma „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003 **nu corespunde rigorilor menționate, fiind astfel în contradicție cu normele Articolelor 4 alin. (1) și alin. (2), 7, 8 alin. (1) și alin. (2), 16, 20 alin. (1) și alin. (2), 26 alin. (1) și alin. (2), art. 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova,**

Articolelor 1, 6 paragraf 1, 13, 14 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, deoarece sintagma contestată lipsește în mod nejustificat justițiabilii din Republica Moldova de un mijloc procesual efectiv prin care temeinicia sau legalitatea încheieri de strămutare/refuz în strămutare din motivele prevăzute de art. 43 alin. (2) Cod de Procedură Civilă să fie controlată de către instanțele judecătorești ierarhic superioare, fie odată cu fondul cauzei, fie separat, printr-un recurs separat înaintat.

În baza celor expuse și în conformitate cu articolul 12¹, art.art. 55, 56, 75, 80, 81, 203, 208, art. 260 alin. (1) lit. e) Cod de Procedură Civilă, —

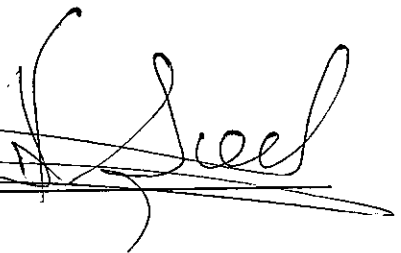
SOLICIT:

1. Primirea și admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate;
2. Sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova cu capetele înaintate prin prezenta cerere;
3. **Controlul constituționalității** sintagmei „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003;
4. **Declararea neconstituționalității** sintagmei „a cărei încheiere este irevocabilă și nu este susceptibilă de recurs” din cuprinsul normei art. 43 alin. (4) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova nr. 225–XV din 30 mai 2003.

Reprezentantul Ministerului Sănătății

Andrei Șveț

(în baza procurii nr. 01–9/1234 din 04 august 2015)

Reclamant:
Constantin Țurcan
mun. Chișinău, str. Nucarilor 44

Pîrît:
Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. V. Alecsandri 2

CERERE
de concretizare
a cererii de chemare în judecată

Prin prezenta, potrivit art.60 Cod de procedură civilă, concretizez cererea de chemare în judecată înaintată în instanță, expunînd-o în următoarea redacție.

Eu, Constantin Țurcan, începînd cu 5 mai 1986 am activat în calitate de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie (în prezent Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic de Psihiatrie), iar din data de 29.01.2008 – în calitate de director general interimar al aceleiași unități. În perioada activității nu mi-au fost aplicate careva sancțiuni disciplinare, ci dimpotrivă activitatea Spitalului Clinic de Psihiatrie, cât și personal a mea ca manager au fost apreciate la un nivel înalt, inclusiv fiind decorat cu cele mai înalte ordine de stat, cu medalii, cu multiple diplome de onoare, inclusiv, **la 24.02.2010, de la ministrul de atunci al sănătății V.Hotineanu.**

Prin ordinul Ministerului Sănătății nr.23-p §4 din 23.02.2010 contractul individual de muncă cu mine din 29.01.2008 a fost încetat în legătură cu alegerea prin concurs la funcția de director a unei alte persoane, a lui Hotineanu M., care era și verișorul ministrului sănătății de atunci – V.Hotineanu. Totodată, cu toate că Hotineanu M. este mai în vîrstă decît mine, nivelul de instruire profesională și experiența în domeniul ocrotirii sănătății este mai scăzut decît nivelul de instruire și cel profesional pe care îl posed eu.

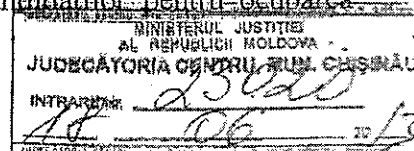
Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12.10.2011 a fost anulat ordinul pîrîtului nr.23-p §4 din 23.02.2010, fiind admisă acțiunea mea privind anularea procesului-verbal al ședinței Comisiei de concurs pentru ocuparea funcției vacante de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie din 19 februarie 2010 și repunerea în cîmpul muncii.

Pârâtul m-a restabilit în funcție, conform deciziei Curții Supreme de Justiție din 12.10.2011, la data de 17.10.2011, ora 17⁰⁰ (ordinul nr.146-p §2).

Dar, la data de 18.10.2011, ora 08¹⁵, fără ca eu să fiu restabilit efectiv la locul de muncă și fără ca să lucrez chiar cîteva minute, Ministerul Sănătății prin ordinul nr.147-p §1 m-a suspendat din funcția deținută din motiv că ași fi pătruns neautorizat în incinta clădirii administrative a ministerului (am intrat în incinta ministerului la ora 7⁵⁰). Iar la 04.11.2011 a fost emis ordinul nr. 158-p §2 potrivit căruia contractul individual de muncă cu mine a încetat în temeiul art. 82, lit. f) Codul muncii.

Ulterior, prin hotărîrea Judecătoriei sect. Centru mun. Chișinău din 06.04.2012 a fost admisă cererea mea împotriva Ministerului Sănătății privind anularea ordinelor de suspendare din funcție, de încetare a contractului individual de muncă, de restabilire în funcție și încasare a prejudiciului material și moral. **Hotărîrea a fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28.08.2012 și prin decizia CSJ din 27.03.2013.**

La 11.06.2012, Ministerul Sănătății a emis ordinele nr.59-p §5 și nr.59-p §4 prin care a dispus organizarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie, și a aprobat Metodologia evaluării candidaților pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie.

18

Eu am participat la concurs în baza cererii din 02.07.2012 cu anexarea documentelor cerute. La concurs au mai participat Mihail Hotineanu și Eugeniu Chistruga. Ultimul la ședința Comisiei de concurs din 05.06.2012 și-a retras cererea de participare.

Prin procesul-verbal din 5 iulie 2012 al ședinței Comisiei de concurs pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie, ședință care a început la ora 15⁰⁰, drept învingător al concursului a fost declarat Hotineanu M.

La aceeași dată de 5 iulie 2012 Ministerul Sănătății a emis ordinul nr.71-p §2 prin care s-a dispus încetarea raporturilor de muncă cu mine conform art.82 lit.f) Codul muncii, de la data de 5 iulie 2012, în funcția dată fiind numit Hotineanu M.

Consider ca prin aceste acte, Ministerul Sănătății în mod intenționat a îngrădit dreptul legal al meu la un concurs desfășurat conform principiilor și normelor stabilite de actele normative în vigoare, eu fiind în imposibilitatea de a-mi exercita drepturile prevăzute de lege. Însuși concursul ce a avut loc la 05.07.2012 a fost ilegal și contravine prevederilor mai multor acte. În consecință, cu „ajutorul” așa zisului concurs s-a atins scopul de a înceta contractul de muncă cu mine prin ordinul nr.71-p §2 din 05.07.2012. Actele menționate, inclusiv ordinul de încetare a contractului de muncă sînt ilegale și pasibile anulării reieșind din următoarele.

1. Anunțul aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății nr.59-p §5 din 11.06.2012 „Cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie” contravine prevederilor reglementărilor stabilite de Guvernul Republicii Moldova la acest capitol.

În particular, punctul 3 din „Regulamentul privind numirea în funcție pe baza de concurs a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice”, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1079 din 02.10.2007 (în continuare - *Regulament*) prevede ca procedura de organizare și desfășurare a concursului asigură accesul liber pentru participarea la concurs. În același timp, pct.7 din Regulament stabilește explicit și exhaustiv exigențele pentru participanții la concurs, și anume posibilitatea participării a:

- cetățenilor Republicii Moldova;
- cu studii superioare;
- fără antecedente penale;
- cu vechime în munca în domeniul ocrotirii sănătății de cel puțin 5 ani pentru instituțiile medico-sanitare raionale și 7 ani pentru instituțiile medico-sanitare republicane și municipale.

Contrar acestor prevederi exprese, anunțul privind organizarea concursului, aprobat prin Ordinul nr.59-p §5 din 11.06.2012, conține exigențe suplimentare față de cele instituite prin Regulament. În particular, anunțul referit stabilește și o cerință suplimentară celor din pct. 7 al Regulamentului, privind inexistența sancțiunilor disciplinare și administrative (suplimentar la cerința Regulamentului privind inexistența antecedentelor penale). Asemenea cerințe, pe lângă faptul că sunt stabilite în mod abuziv și ilegal de Ministerul Sănătății, nu pot fi justificate prin nici un eventual interes public urmărit, care putea fi atins prin mijloace și norme mai puțin intruzive în sfera drepturilor și libertăților omului. Prevederile vizate sunt foarte largi, nu specifică categoria contravenției administrative (domeniul încălcării, perioada de referire) și reprezintă tentativă intenționată a Ministerului Sănătății, pentru înlăturarea de la participarea la concurs a mea personală. În acest sens Ministerul Sănătății a încercat să-mi „organizeze” și o sancțiune administrativă, apelînd la Comisariatul de poliție a sect.Centru cu o cerere că eu, chipurile, a-și fi luat samovolnic și rupt o foaie din proiectul contractului de muncă ce-mi era propus de către minister spre semnare după restabilirea mea anterioară de către Curtea Supremă de Justiție în serviciu. În baza acestui demers agentul constator a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenția administrativă nr.MAI01-105549 din 22.11.2011, în baza **art.335 alin.(1)** Cod contravențional, eu fiind sancționat de către procuratură pentru această „faptă” cu amendă în mărime de 40 unități convenționale.

18

Însă, la 02.03.2012 Judecătoria sect. Centru mun. Chișinău a admis contestația mea și a anulat decizia agentului constatator și ordonanța procurorului de tragere a mea la răspundere administrativă și a încetat procesul contravențional **din motivul lipsei faptului contravenției incriminate** mie. Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău prin decizia din 27.06.2012 a menținut fără modificări hotărîrea Judecătoriei sect. Centru și a respins ca nefondat recursul procurorului Procuraturii Centru împotriva acesteia.

Deci, la data concursului sancțiunea rîvnită de minister în privința mea nu mai exista. Totodată, menționez că legile care reglementează statutul unor demnitari de o înaltă importanță (cum sunt membrii Curții de Conturi, membrii Consiliului de administrație a Băncii Naționale a Moldovei ș.a.) restricționează accesul în aceste funcții doar persoanelor care au **antecedente penale**, fără a stabili restricții vizînd sancțiunile administrative sau, cu atît mai mult, cele disciplinare.

O vădita neclaritate se conține și în alineatul 4 din Anunț – cerința unei reputații ireproșabile. Or, nici Regulamentul, nici Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28.03.1995, nici Codul muncii nu prevăd o definiție pentru acest termen. Mai mult, însuși emitentul Ordinului – Ministerul Sănătății – nu l-a definit în Metodologie sau în alte acte de aplicabilitate generală pentru toate concursurile similare. Însă, dacă în această noțiune se are în vedere că reputația profesională și managerială a candidatului nu trebuie să fie pătată prin diferite acțiuni interzise de lege, inclusiv de legile ce țin de ocrotirea sănătății și de obligațiile lucrătorului medical, atunci trebuie să constat că desemnarea lui Hotineanu M. drept cîștigător al concursului s-a făcut cu încălcarea flagrantă a cerinței privind reputația ireproșabilă, despre ce se va face referire în prezenta cerere.

Astfel, prin intermediul anunțului aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății 59-p §5 din 11.06.2012 „Cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie” au fost încălcate punctele 2, 3 și 7 din Regulament, deoarece a fost restrînsă în mod abuziv și ilegal sfera participanților la concurs, nu a fost asigurat accesul liber pentru participare la concurs a candidaților care întrunesc exigentele imperative ale normei din pct.7 din Regulament, precum și au fost stabilite criterii subiective și netransparente pentru participarea la concurs.

2. Nu corespunde prevederilor legale nici „Metodologia evaluării candidaților pentru ocuparea funcției de Director a Spitalului Clinic de Psihiatrie”, aprobată prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.59-p §4 din 11.06.2012. Prin Metodologie este instituită o procedură subiectivă și opacă de desfășurare a concursului, care contravine obiectivelor statuate în punctele 2 și 3 din Regulament, și nu asigură selectarea celor mai competente persoane, ținînd cont de calificarea profesională, experiența în domeniu și abilitățile manageriale.

Astfel, punctul 2 din Regulament stabilește obiectivele urmărite, și anume: asigurarea accesului egal al candidaților pentru ocuparea funcțiilor vacante de conducător, ținînd cont de calificarea profesională, experiența în domeniu și abilitățile manageriale.

Punctul 3 din Regulament stabilește principiile de baza ale procedurii de organizare și desfășurare a concursului, printre care sunt:

obiectivitatea – asigurarea selectării pe baza unor criterii clar definite și a unei metodologii unice de evaluare a nivelului de competență a candidaților;

alegerea după merit – selectarea, pe baza rezultatelor obținute, a celor mai competente persoane.

Metodologia adoptată de Reclamant nu corespunde acestor cerințe și nu contribuie la realizarea scopurilor prevăzute în Regulament, ci, dimpotrivă, împiedică atingerea acestora. Astfel, pct.4 din Metodologie prevede ca evaluarea candidaților include o **singura etapă verbală**, care se desfășoară pe parcursul a 15 minute, și anume evaluarea proiectului de management a Spitalului Clinic de Psihiatrie și evaluarea calităților personale ale candidaților.

Evaluarea calităților personale ale candidaților a fost efectuată în temeiul unor criterii care nu sunt susceptibile a fi cuantificate, verificate și care nici nu sunt definite (spre exemplu, autocontrol, impresie generală, etica personalității). Asemenea prevederi subiective sunt cu atât mai grave, cu cât ponderea evaluării calităților personale ale candidaților în punctajul final este de circa 33%.

O asemenea etapă de fapt presupune o **evaluare absolut subiectivă** a candidaților, fără stabilirea unor criterii obiective. Această procedură face dificilă exercitarea dreptului de contestare efectivă a rezultatelor concursului și poate conduce la multiple abuzuri în vederea favorizării unui anumit candidat în detrimentul celorlalți, cum și s-a întâmplat în cazul dat.

3. Însă, și în condițiile unei asemenea metodologii expres elaborate pentru a selecta candidatura dorită - a lui Hotinenu M. -, Comisia de concurs a admis mai multe abateri de la prevederile Regulamentului și ale Metodologiei (pct.9 ș.a.), și a luat o decizie arbitrară și ilegală la desemnarea câștigătorului concursului.

Consider, că atât Proiectul de management întocmit și prezentat de mine, cât și calitățile profesionale ale mele, gradul de pregătire în domeniu și experiența profesională anterioară a mea, aptitudinile manageriale de care am dat și dau dovadă sînt superioare celor manifestate de Hotineanu M.

În particular, Proiectul de management a Spitalului Clinic de Psihiatrie prezentat de mine a fost întocmit de mine în strictă conformitate cu avizul despre concurs, ținîndu-se cont de specificul activității instituției și sarcinile de viitor ale acesteia, spre deosebire de documentul similar prezentat de către Hotineanu M. care nici după formă, și nici după conținut nu făcea față cerințelor înaintate pentru un asemenea document. În orice caz, nici un specialist echidistanțat, obiectiv și imparțial nu ar putea spune că diferența de punctaj dintre aceste 2 proiecte este justificată reieșind din calitatea lor. Subiectivismul Comisiei de concurs, în detrimentul meu, la evaluarea proiectelor este mai mult decît evident.

Același subiectivism Comisia de concurs l-a manifestat și la evaluarea calităților personale și profesionale ale participanților la concurs. Faptul dat nu-i întîmplător, comisia fiind influențată nemijlocit de ministrul Usafii, el și președinte al comisiei. Or, precedentul ministru al sănătății, d-l V.Hotineanu, la concursul din 23.02.2010 l-a promovat în funcția de director al spitalului pe vărul său Hotineanu M. Iar noul ministru, d-l Usafii, l-a susținut pe fostul ministru, care actualmente a devenit președinte al comisiei permanente de profil din Parlamentul Republicii Moldova, și l-a promovat tot pe Hotineanu M.

Totodată, prevederile **pct.2** din Regulament - asigurarea accesului egal al candidaților pentru ocuparea funcțiilor vacante de conducător, ținînd cont de calificarea profesională, experiența în domeniu și abilitățile manageriale -, precum și ale pct.3 - selectarea, pe baza rezultatelor obținute, a celor mai competente persoane - **au fost neglijate în mod intenționat de comisie**, aceasta făcînd totul pentru a-l recunoaște câștigător al concursului pe Hotineanu M.

În acest scop pur și simplu au fost trecute cu vederea datele obiective ce demonstrează aptitudinile participanților la concurs ce țin de calificarea profesională, experiența în domeniu, abilitățile manageriale și competență.

Astfel:

a) la capitolul calificare profesională datele obiective sînt următoarele:

Turcan C.: diplomă de studii universitare anii 1967-1973; diplomă de studii postuniversitare anii 1995-1999; cursurile de pregătire a rezervelor de cadre de conducere în domeniul ocrotirii sănătății - 1985; doctor în științe medicale - 1997; titlul științifico-didactic de conferențiar universitar (docent) - 2007; titlul de „Eminent în ocrotirea sănătății a URSS”; atestat cu categoria superioară de calificare de medic psihiatru și de medic psihiatru judiciar.

Hotineanu V.: diplomă de studii universitare anii 1967-1973; titlul științifico-didactic de conferențiar universitar (docent); doctor în științe medicale.

b) la capitolul experiență de manager al instituției medicale și aptitudini manageriale:

Turcan C.:

medic-șef al spitalului de circumscripție Prodănești, raionul Florești: 1975-1981;
medic-șef al Spitalului raional Rezina: 1982-1986;
medic-șef / director al Spitalului Clinic republican de Psihiatrie, mun.Chișinău: 1986-05.07.2012.

Pe lângă aceasta, am urmat studii speciale ce țin de activități de administrare, inclusiv în domeniul ocrotirii sănătății, a Institutul Central de Perfecționare a Medicilor de la Moscova (curs special de 5 luni de zile), un curs de 2 luni la Institutul de Stat de Perfecționare a Medicilor din Belarusi în domeniul expertizei vitalității muncii, destinat conducătorilor unităților medicale (95% din pacienții SCP sînt invalizi de gr.I sau II), un curs de o lună de perfecționare în domeniul organizării serviciului psihiatric pe exemplul SUA (aprilie – mai 2001, SUA), și la Academia de Administrare Publică pe lângă Guvernul Republicii (1995 – 1999).

Astfel, eu am trecut mai multe trepte de administrare a instituțiilor medicale în calitate de administrator de la mai simplu la tot mai complicat, activitatea mea fiind înalt apreciată pe parcursul a circa 37 de ani. Anume reieșind din performanțele obținute în administrarea instituțiilor medicale, prestarea serviciilor de înaltă calitate în cadrul acestora, am fost decorat cu insigna „Eminent în Ocrotirea Sănătății” a URSS; cu ordinul „Prietenia Popoarelor” (Drujba Narodov); cu titlul onorific „Om Emerit”; cu medalia „Meritul Civic”; cu ordinul „Ordinul Republicii”.

Despre înaltele calități profesionale și manageriale de care dispun vorbește și faptul că în anul 1990, în cadrul alegerilor libere, am fost ales în calitate de deputat în primul Parlament, unde am votat și Declarația de independență a Republicii Moldova, iar pe parcursul ultimilor 10 ani și pînă în prezent sînt membru al Comisiei pentru Problemele Grațierii a Persoanelor Condamnate de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Hotineanu M.:

șef secție, Spitalul Clinic Republican de Psihiatrie: 1977-1978;
director, director interimar, director-adjunct, Spitalul Clinic Republican de Psihiatrie, mun.Chișinău, în perioada 24 februarie 2010 – 5 iulie 2012.

Chiar dacă s-ar reieși numai din Anunțul privind organizarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie, eu la mai multe criterii prevăzute de anunț am prioritate față de Hotineanu M. În special, Hotineanu M. nu are în vechimea sa de muncă cel puțin 7 ani în calitate de conducător în serviciul psihiatric; nu posedă cunoștințele pe care le am eu în domeniul cadrului legislativ și normativ din domeniul ocrotirii sănătății, muncii, achizițiilor publice, managementului conducerii, eu fiind absolvent și al Academiei de Administrare Publică.

Or, numai reieșind din aceste circumstanțe obiective ce vizează capacitățile profesionale și manageriale, precum și din calitatea proiectelor de management prezentate de mine și de Hotineanu M., este clar că acea discrepanță în punctajul acordat de Comisia de concurs mie și lui Hotineanu M., nu are nici un suport obiectiv și probatoriu.

Această discrepanță se mai lămurește și prin faptul că ministrul Usafii a „selectat” Comisia de concurs, în măsura în care depindea de el, din persoane docile pentru a promova candidatura lui Hotineanu M., chiar dacă ultimul și a fost devansat de mine la toate criteriile menționate în Regulament.

Numai astfel eu explic faptul că cîțiva membri ai Comisiei, inclusiv ministrul Usafii, m-au „apreciat” în fișa de evaluare cu note de 1 din punctajul de la 1 la 20 sau de la 1 la 10. Este clar că la prezența unei minime diligențe, o persoană care a activat circa 25 de ani în calitate de administrator al spitalului respectiv, și circa 37 de ani în total în domeniul managementului în domeniul medicinei, avînd o vastă pregătire teoretică și

practică în acest domeniu, fiind menționată de mai multe ori pentru rezultatele obținute în activitatea sa, nu putea în principiu să „manifeste” la concurs capacități și aptitudini echivalente cu ale unei persoane ce habar nu are de domeniul în care tinde să activeze.

Despre „obiectivitatea” și „imparțialitatea” unor asemenea membri ai comisiei, cât și a Comisiei în ansamblu vorbește un singur fapt, care demonstrează că Comisia, și personal ministrul Usatii în calitate de președinte al acesteia, la alegerea făcută nu au ținut cont de Regulament și, în consecință, de lege. După cum am menționat, la toți indicatorii incluși în fișa de evaluare, inclusiv ce țin de management, finanțe, calitatea serviciilor medicale, aptitudini și cunoștințe manageriale etc. Hotineanu M. a fost evaluat cu cele mai înalte puncte, iar eu cu cele mai joase. În același timp, la data desfășurării concursului (05.07.2012) Hotineanu M. a dovedit să manifeste anumite „realizări” la aceste compartimente, dar cu semnul negativ, care s-au soldat cu consecințe negative pentru instituție, pentru stat și societate, pentru unii bolnavi.

În particular, după scurt timp de la venirea în funcție a lui Hotineanu M., au fost depistate nereguli financiare și de management, în particular, cheltuieli ilegale mijloacelor publice, depistate de Serviciul Control Financiar și Revizie a Ministerului Finanțelor în urma unui control tematic în octombrie-noiembrie 2010 (Actul controlului tematic efectuat la Instituția Medico-sanitară publică Spitalul Clinic de Psihiatrie). La 13 iunie 2012, Compania Națională de Asigurări în Medicină emite o nouă Dispoziție, nr.66, „Cu privire la rezultatele controlului efectuat la IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie” pe perioada anului 2011. Și prin dispoziția dată s-au constatat încălcări financiare și de altă natură mai mult decât serioase, pentru ce de la instituție au fost ridicate în mod incontestabil peste 2 milioane de lei.

Dat fiind neregulile comise, la 13.11.2012 Procuratura Generală a pornit urmărire penală în baza prevederilor **art.327 alin.(2) lit.c)** Cod penal, dosarul nr.2012928208, pe faptul acțiunilor comise de către factorii de decizie ai Spitalului Clinic de Psihiatrie în perioada 2010-2012, dat fiind că în urma acestor acțiuni s-au cauzat daune în proporții deosebit de mari soldată cu urmări grave intereselor publice, precum și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice (pacienților instituției). Faptul dat a fost pe larg mediatizat în toate genurile mass-media din republică. Este vorba de testarea ilegală a medicamentelor în interesul unei firme străine, pe seama pacienților instituției, fără acordul acestora și a tutorilor, cu acoperirea ilegală a cheltuielilor pentru testările efectuate și din contul bugetului public.

Practica anterioară a activităților mele în calitate de conducător de unitate medicală demonstrează, că la capitolul capacități manageriale eu am avut succese și realizări nu numai la capitolul organizarea lucrului în vedere acordării asistenței medicale la cel mai înalt nivel, dar am dat dovadă de capacități organizatorice și în activități pur economico-organizatorice. Spre exemplu, am inițiat și administrat construirea policlinicii raionale cu 7 etaje din or.Rezina; am organizat și administrat construirea a 3 blocuri cu 5 etaje și a 2 blocuri cu 9 etaje pentru angajații SCP; cu atragerea mijloacelor extrabugetare am organizat construirea drumului asfaltat de la SCP – drumul de centură cu o lungime de 2,3 km; cu atragerea mijloacelor din sponsorizări și a altor mijloace extrabugetare am organizat restaurarea bisericii pentru bolnavi și personalul SCP, precum și alte activități de acest gen.

Despre capacitățile manageriale ale concursanților Țurcan C. și Hotineanu M. o demonstrează și faptul că la momentul **încetării ilegale a contractului de muncă cu mine** în februarie 2010, spitalul avea la contul bancar peste 6,5 milioane lei, nu avea datorii, avea alte active circulante în depozit (medicamente, inventar moale, inventar tare, alimente) de peste 7 milioane lei. În timpul relativ scurt de aflare la conducere Hotineanu M. a „epuizat” aproape complet aceste mijloace, și la data desfășurării concursului instituția de acuma se afla într-o stare economică dificilă.

Repet, toate acestea au avut loc pînă la desfășurarea concursului, ministrul Usatii și alți membri ai comisiei știau bine despre aceste activități ale lui Hotineanu M. în

domeniile finanțe, ocrotirea drepturilor pacienților, administrarea mijloacelor publice, administrarea instituției etc. în calitate de director general, și au decis că asemenea conducători de instituții sînt cei mai indicați pentru tînărul stat Republica Moldova și pentru starea financiară mai mult decît șubredă a acestuia.

Dar o atare opinie exprimată prin procesul-verbal al ședinței Comisiei de concurs este în contradicție evidentă cu prevederile legii și ale Regulamentului.

Astfel, potrivit **art.4 alin.(2¹)** din Legea ocrotirii sănătății conducătorii instituțiilor medico-sanitare publice republicane, municipale, raionale sînt selectați prin concurs în baza Regulamentului aprobat de Guvern. În **pct.1** din Regulament este stabilit că acesta este elaborat în temeiul prevederilor Legii ocrotirii sănătății, ale Codului muncii, precum și ale altor acte normative în vigoare.

Iar conform **art.8 alin.(1)** Codul muncii în cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi a tuturor salariaților. Orice discriminare, directă sau indirectă ... este interzisă. Suplimentar, și **art.10 alin.(2) lit. f¹)** Codul muncii prevede că angajatorul este obligat să asigure egalitatea de șanse și de tratament tuturor persoanelor la angajare potrivit profesiei ... fără nici un fel de discriminare.

Normele menționate din Codul muncii decurg din prevederile **art.16 alin.(2)** din Constituție care stabilește că toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială, și din prevederile **art.43** din Constituție care prevede că orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

La raportarea normelor menționate din Constituție, din Codul muncii și din Regulament la Metodologia aprobată de Ministerul Sănătății, cu unic scop de a-l promova pe candidatul Hotineanu M., și la decizia Comisiei de concurs enunțată în procesul-verbal din 05.07.2012, este evidentă ilegalitatea hotărîrii comisiei, dat fiind încălcarea normelor de drept mai sus menționate.

Neajunsurile Metodologiei au fost preluate și desfășurate în hotărîrea Comisiei, devenită arbitrară și ilegală, toate acestea fiind admise în scopul de a-l avantaja pe Hotineanu M.

Despre aceia că concursul purta un caracter pur formal o demonstrează și faptul completării fișelor de evaluare, în baza cărora, chipurile, s-au făcut totalurile concursului. Spre exemplu, în fișele de evaluare a calităților personale ale lui Hotineanu M. întocmite de M.Dutca, E.Dumitraș, I.Ciochina, R.Scutelnic, V.Aftene, R.Șcerbina, A.Usafii nu au fost calculate și nu au fost indicate notele finale. Aceiași neregulă a fost admisă și în fișele de evaluare a calităților personale ale lui Țurcan C. întocmite de M.Dutca, E.Dumitraș, R.Scutelnic, V.Aftene, R.Șcerbina.

Sau, în fișele de evaluare a proiectului de management a lui Hotineanu M. întocmite de M.Dutca, E.Dumitraș, V.Aftene, A.Usafii, de asemenea, nu au fost calculate și înscrise notele finale. Neregula s-a repetat în fișele de evaluare a proiectului de management a lui Țurcan C. întocmite de R.Scutelnic, A.Usafii. În fișele lui Țurcan C. întocmite de A.Usafii și A.Nacu sînt mai multe corectări ce provoacă o incertitudine și mai mare.

Iar membrul Comisiei A.Nacu, plus la acestea, la evaluarea calităților personale a pus în fișa candidatului Hotineanu M. nota finală „70”, notă, care în nici un caz nu putea să fie mai mare de „10” conform metodologiei. Însă la evaluarea calităților personale ale lui Țurcan C., A.Nacu l-a „apreciat” cu o notă nemaiîntîlnită la nici un concurs – 2,5 / 3,57. În fișele de evaluare a calităților personale ale lui Hotineanu M. și Țurcan C. întocmite de R.Șcerbina, la fiecare indicator nu a fost indicat numărul de puncte, dar a fost pus semnul „+”, rezultatul final lipsind. Se poate doar de presupus sau de ghicit cum a „contabilizat” Comisia aceste puncte la facerea totalurilor.

Calculul ulterior al numărului de puncte acordate participanților la concurs mai demonstrează că s-au comis și erori pur matematice, punctajul din procesul-verbal al Comisiei de concurs necorespunzând cu cel real.

Or, din analiza și interpretarea actelor de referință în ansamblul lor, a probelor pertinente rezultă că Hotineanu M. a fost recunoscut câștigător al concursului contrar cerințelor privind selectarea, pe baza rezultatelor obținute, a celor mai competente persoane (alegerea după merit), și cu încălcarea de către Comisie a principiului obiectivității, ignorându-se în mod voit și vădit a cumulului ce caracterizează calitățile profesionale și moral-personale ale candidaților. În virtutea acestor circumstanțe procesul-verbal al Comisiei de concurs din 05.07.2012 este ilegal și urmează a fi declarat nul.

4. Nerespectarea de către Comisie a cerințelor Legii sănătății, Codului muncii, Regulamentului privind principiile de bază la numirea prin concurs a directorului încalcă: interesele Republicii Moldova în ceea ce ține asigurarea supremației legii; interesele domeniului de ocrotire a sănătății în republică în partea ce ține de exercitarea de către Comisia de concurs a împuternicirilor sale în strictă conformitate cu Constituția, cu legea și alte acte normative întru promovarea celor mai competente persoane; interesele instituției medicale, ale pacienților și rudelor acestora prin promovarea persoanei de o prestație inferioară la capitolul instruire profesională, aptitudini manageriale, respectarea legislației, neadmiterea abuzurilor cu prejudicierea intereselor economice ale statului, și a intereselor pacienților. Se încalcă, de asemenea, interesele mele și ale unui cerc indefinit de persoane în ceea ce privește nediscriminarea în cadrul procedurii concursului anunțat, precum și la ocuparea funcției de director general al Spitalului Clinic de Psihiatrie.

Mai menționez, că cele circa 120 de concursuri organizate și desfășurate de Ministerul Sănătății pentru ocuparea funcției de conducător al instituțiilor medico-sanitare publice pe parcursul anilor 2007 – 2012 au fost evaluate nu în o singură etapă verbală, ca la acest concurs, dar în baza unor probe obiective, în 4 etape, și anume:

1. testarea cunoștințelor teoretice în managementul sanitar (probă scrisă, cu acordarea de la 0 la 30 puncte);
2. examinarea dosarului candidatului (cu acordarea de pînă la 0 - 50 puncte, în dependență de valoarea dosarului);
3. evaluarea proiectului de management a instituției respective ;
4. evaluarea calităților personale ale candidaților.

Înseși concursurile în asemenea condiții se desfășurau pe parcursul a 2 – 3 zile.

Anume în scopul de a face tot posibilul pentru a obține rezultatul dorit (numirea în funcție a lui Hotineanu M.) în Metodologie nu au mai fost prevăzute etapele de concurs care permiteau o evaluare obiectivă a candidaților. Anume prin acestea se stabileau criteriile obiective prin intermediul cărora pot fi sesizate și apreciate aptitudinile și capacitățile profesionale și manageriale ale candidaților, calitățile lor personale.

De fapt, tot în acest scop, a fost emis ordinul nr.34-p & 4 pct.2 din 10.04.2012, prin care eu, fiind formal restabilit în funcția de director general interimar conform hotărîrii instanței din 06.04.2012, am fost „restricționat” în atribuțiile mele, în ordin menționîndu-se că „restabilirea în funcție se preconizează fără dreptul de a semna acte la nivel de unitate, deciziile luate în privința conducerii operative vor fi prealabil coordonate cu vicedirectorul medical al instituției?”. Or, aceasta s-a făcut în scopul ca în activitățile mele de „conducere operativă” eu să nu am nici un acces în colectivul de muncă și să nu pot influența „alegerea” în Comisia de concurs a membrilor din rîndul colectivului ce convin ministrului Usatîi. În asemenea mod în comisie au fost numiți din partea colectivului Aftene V. și Dumitraș E. care, de rînd cu ministrul Usatîi, mi-au pus cele mai joase „note” la toate capitolele. Țin să mai precizez că ordinul nr.34-p & 4 pct.2 din 10.04.2012 a fost declarat nul prin hotărîrea Judecătorei sect.Centru din 10.06.2013, iar împotriva lui Aftene V. tot este pornit dosar penal de rînd cu Hotineanu M.

In condițiile in care Hotărîrea Guvernului nr.1079 din 02.10.2007 reglementează în mod expres selectarea candidaților, evaluarea acestora printr-o singură probă orală încalcă unul din principiile fundamentale ale dreptului, principiul aplicării uniforme a legislației si neadmiterii dublelor standarde.

Totodată, Hotineanu M., ca și dl Usatfi, ca și fostul ministru dl V.Hotineanu, fac parte din aceeași formațiune politică, fapt ce a contribuit în mare măsură la organizarea concursului în așa fel, ca anume Hotineanu M. să devină câștigător. Ei toți trei fac parte din organele de conducere ale acestei formațiuni. Iar eu nu sînt membru al vreunui partid politic. Dar, o asemenea „selecție” la concurs pe criterii „partinice” este contrară **art.14** din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și **art.16** din Constituție, norme, prin care se interzice discriminarea din motiv de apartenență politică. Or, așa zisul concurs din 05.07.2012 are un pronunțat **caracter politic și discriminatoriu vizavi de mine.**

Toate probele și argumentele aduse de mine demonstrează, că în condițiile unui concurs desfășurat în strictă conformitate cu cerințele legii și ale Regulamentului, în fața unei comisii imparțiale, anume candidatura mea, reieșind din toate criteriile stabilite de Regulament, urma să fie declarată drept câștigător al concursului.

Drept consecință a celor relatate, este ilegală și încetarea contractului de muncă cu mine, efectuată în baza rezultatelor unui concurs ilegal..

Potrivit art.259 Codul muncii drepturile și obligațiile conducătorului unității în sfera raporturilor de muncă sînt reglementate de Codul muncii, de alte acte normative, de documentele de constituire ale unității și de contractul individual de muncă. Deci, și în privința mea în calitate de conducător de instituție, deopotrivă cu alți angajați în câmpul muncii, acționează regulile generale stabilite de legislația muncii, inclusiv și la rezilierea contractului de muncă.

În acest context relatez, că potrivit **art.83 alin.(1)** în caz de încetare a contractului individual de muncă pe durată determinată în legătură cu expirarea termenului său, salariatul trebuie să fie înștiințat în scris de către angajator despre acest fapt cu cel puțin **10 zile** lucrătoare înainte. Însă, eu nu am fost înștiințat de către Ministerul Sănătății în modul și termenul stabilit de norma legală enunțată, normă, ce poartă un caracter imperativ. Deci, dat fiind ilegalitatea deciziei Comisiei de concurs ca atare, precum și ilegalitatea încetării contractului de muncă cu mine, urmează a fi anulat și ordinul Ministerului Sănătății nr.71-p §2 privind încetarea raporturilor de muncă cu mine conform **art.82 lit.f)** Codul muncii, cu repunerea mea în funcție.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art.art.16 alin.(2) și 43 din Constituție, art.4 alin.(2¹) din Legea ocrotirii, art.art.8, 10, 82 lit.f) 83 alin.(1) Codul muncii, Regulamentului privind numirea în funcție în bază de concurs a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1079 din 02.10.2007, art.art.26 alin.(1) lit.a), 27 din Legea contenciosului administrativ, art.art.238-241 Cod de procedură civilă

Solicit:

- 1. Admiterea spre examinare a prezentei cereri de chemare in judecată;
- 2. Admiterea integrală a cerințelor reclamantului si adoptarea unei hotărîri prin care sa fie dispusa:

a) Înlăturarea impedimentelor si ilegalităților la realizarea drepturilor consfințite in Constituția Republicii Moldova si in actele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu anularea ordinului nr.71-p §2 din 05.07.2012 privind încetarea raporturilor de muncă cu mine, Țurcan C., și cu restabilirea mea în funcția de director general interimar al Instituției Medico-Sanitare Publice Spitalul Clinic de Psihiatrie;

b) Anularea Ordinului Ministerului Sănătății Nr. 59 - P §5 din 11.06.2012 „Cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;

c) Anularea Anexei la Ordinul Ministerului Sănătății nr.59-p §5 din 11.06.2012 din 11.06.2012 “Anuntul privind organizarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;

d) Anularea Ordinului Ministerului Sănătății nr.59-p §4 din 11.06.2012 “Cu privire la aprobarea Metodologiei evaluării candidaților pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;

e) Anularea Anexei la Ordinul Ministerului Sănătății nr.59-p §4 din 11.06.2012 “Metodologia evaluării candidaților pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”.

f) Anularea procesului – verbal din 05.07.2012 a ședinței Comisiei de concurs privind rezultatele concursului organizat de Ministerul nr.59-p §4 pentru ocuparea funcției de director al Spitalului clinic de psihiatrie conform ordinelor ministerului menționate mai sus;

g) Anularea ordinului Ministerului Sănătății nr.70-p §1 din 03.07.2012 „Cu privire la instituirea comisiilor”.

h) Încasarea în beneficiul meu a salariului pentru absența forțată de la serviciu pe perioada de la data de 06.06.2012 și pînă la data restabilirii în funcție;

i) Încasarea în beneficiul meu a cheltuielilor de judecată

Anexă:

Copia cererii de concretizate a cererii de chemare în judecată

Copia deciziei CSJ din 27.03.2013

Copia hotărârii Judecătorei sect.Centru din 10.06.2013

Copia ordinului nr.71-p §2 din 05.07.2012

Copia ordinului Ministerului Sănătății nr.24-p §14 din 24.02.2010 privind decernarea

Diplomei Ministerului Sănătății

Copia Diplomei Ministerului Sănătății din 18.06.2006

Copia adeverinței eliberată de Academia de Administrare publică privind conferirea lui Țurcan Constantin a distincției „Audient eminent al A.A.P.” cu înscrierea în Cartea de Onoare a Academiei

Copia diplomei privind conferirea titlului științific de doctor în științe medicale

Copia Atestatului de conferențiar universitar (docent)

Copia adeverinței Institutului Central de perfecționare a Medicilor al Ministerului Sănătății al URSS privind absolvirea instruirii pentru rezerva de cadre de conducere în domeniul ocrotirii sănătății

Copia Legitimației privind conferirea titlului onorific „Om emerit”

Copia legitimației privind decorarea cu medalia „Meritul civic”

Copia legitimației privind decorarea cu ordinul „Prietenia Popoarelor” (Дружба народов)

Copia brevetului privind conferirea ordinului „Ordinul Republicii”

Copia legitimației la insigna „Eminent al ocrotirii sănătății a URSS”

Copia legitimației de deputat în primul Parlament

Copii de publicații în mass-media privind experimentele ilegale asupra pacienților din

SCP

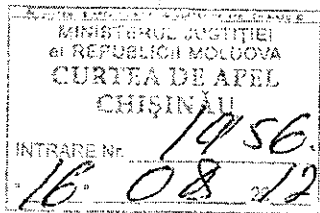
Copia informației cu privire la rezultatele reviziei activității economico-financiare la IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie

Constantin Țurcan

F. Cornea

*corespunde
originalului*

✓
Curtea de Apel Chisinau
Mun. Chisinau, str. Teilor 4
Reclamant: Constantin Turcan
Dom. Mun. Chisinau, str. Nucarilor 44
Pirit: Ministerul Sanatatii al RM
Mun. Chisinau, str. V. Alecsandri 2

si in episcopia de la Chișinău, in interesul acuzatului,

**Cerere de chemare in judecata
privind anularea actului administrativ**

Onorata instanta,

Prin prezenta cerere de chemare in judecata imi manifest profundul regret si dezacord fata de actele emise de Ministerul Sanatatii. Considerindu-mă vatamat in drepturile recunoscute de lege, avind ferma convingere ca a fost incalcata flagrant legislatia in vigoare, referitoare la modul de desfasurare a concursului pentru exercitarea functiei de director al IMSP Spitalului Clinic de Psihiatrie si in conformitate cu prevederile art. 5, 6, 166 – 168, 174, 175 Cod de procedura civila; art. art. 16, 21, lit.b) art. 25, lit.a), b), c) din alin. 1) al art. 26 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000,

Solicit:

1. Admiterea spre examinare a prezentei cereri de chemare in judecata;
2. Admiterea integrala a cerintelor reclamantului si adoptarea unei hotariri prin care sa fie dispusa:
 - a) Inlaturarea impiedimentelor si ilegalitatilor la realizarea drepturilor consifintite in Constitutia RM si in actele internationale la care RM este parte;
 - b) Anularea Ordinului Ministerului Sanatatii Nr. 59 - P §5 din 11.06.2012 „Cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;
 - c) Anularea Anexei la Ordinul Ministerului Sanatatii Nr. 59 P §5 din 11.06.2012 “Anuntul privind organizarea concursului pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;
 - d) Anularea Ordinului Ministerului Sanatatii Nr. 59 P §4 din 11.06.2012 “Cu privire la aprobarea Metodologiei evaluarii candidatilor pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;
 - e) Anularea Anexei la Ordinul Ministerului Sanatatii Nr. 59 – P §4 din 11.06.2012 “Metodologia evaluarii candidatilor pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;
 - f) Anularea procesului – verbal din 05.07.2012 a sedintei comisiei de concurs privind rezultatele concursului organizat de Ministerul Sanatatii pentru ocuparea functiei de director al Spitalului clinic de psihiatrie conform ordinelor Ministerului mentionate mai sus.

Motivele ce stau la baza admitterii cererii de chemare in judecata:

In fapt, comunic instantei de judecata ca la 12.10.2011 a fost adoptata decizia Curtii Supreme de Justitie prin care s-a dispus anularea procesului-verbal din 19.02.2010 a Comisiei de concurs pentru ocuparea functiei vacante de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie. In temeiul acestei decizii am fost restabilit in functia detinuta anterior. Decizia CSJ din 12.10.2011 a fost executata formal (fara dreptul de prima semnatura si fara actul de primire-predare a bunurilor institutiei) de Ministerul Sanatatii in seara zilei de 17.10.2011, ora 17.00, prin emiterea Ordinului Nr. 146 – p para 2 de restabilire in functia de Director general interimar al Spitalului Clinic de Psihiatrie. Insa in dimineata zilei de 18.10.2011 ora 08.15 mi-a fost adus la cunostinta un alt Ordin Nr. 147 – p para 1 de suspendare din functia de Director general interimar al Spitalului Clinic de Psihiatrie. Ordinul Nr. 147 – p para 1 de suspendare din functie a fost emis in mod arbitrar, fara temei legal si a avut drept obiectiv neexecutarea Deciziei CSJ din 12.10.2011 privind restabilirea in functie. Mentionez, ca de la emiterea deciziei Curtii Supreme de Justitie din 12.10.2011, prin care s-a decis restabilirea mea in functie si pina la emiterea Ordinului Nr. 147 – p para 1 din

18.10.2011 „Cu privire la suspendarea din functie” **nu am lucrat nici o zi, nici un minut si nici o clipa in functia respectiva.**

La data de 18.10.2011, Ministerul Sanatatii a dispus organizarea unui concurs pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie. Incalcarile de drepturi ale subsemnatului au fost reclamate in instanta de judecata. Ministerul Sanatatii, prin Ordinul Nr. 159 din 07.11.2011 a dispus abrogarea ordinului Nr. 147 p para 9 din 18.10.2011 „Cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”.

In vederea desfasurarii unui nou concurs, la 24.02.2012, Ministerul Sanatatii a emis Ordinul nr. 160 „Cu privire la aprobarea Metodologiei evaluarii candidatilor pentru ocuparea functiei de Director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”, iar la 27.02.2012 a emis Ordinul nr.169 „Cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea functiei de Director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”. Ambele acte au fost contestate in instanta de judecata, care la **19.03.2012** a dispus suspendarea Ordinului nr. 160 si a Ordinului nr. 169, ca masura de asigurare a actiunii. Piritul a incalcat manifest incheierea din 19.03.2012 si a desfasurat concursul la **20.03.2012**, in pofida interdictiei exprese dispuse de instanta de judecata. Doar ulterior, la 06.04.2012, subsemnatul fiind repus in functie prin Hotarirea Judecatoriei Centru, Ministerul Sanatatii a fost nevoit sa dispuna restabilirea mea in functie prin emiterea Ordinului Nr. 34 - para 4 din 10.04.2012.

Toate aceste tentative esuate pe motive de ilegalitate de desfasurare a concursului pentru ocuparea functiei de Director al Spitalului Clinic de Psihiatrie, pe parcursul a doi ani, precum si neexecutarea manifesta a actelor judecatoresti de catre Ministerul Sanatatii denota intentia continua a piritului de a admite in functia de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie o anumita persoana concreta si de a descuraja participarea altor candidati, chiar si cu pretul incalcarii legislatiei in vigoare si a hotaririlor instantelor de judecata.

La 11.06.2012, Ministerul Sanatatii a emis Ordinele Nr. 59 - P §5 si Nr. 59 P §4 prin care a dispus organizarea concursului pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie si a aprobat Metodologia evaluarii candidatilor in acest scop. Consider ca prin aceste acte, Ministerul Sanatatii in mod intentionat a ingradit dreptul legal al reclamantului la un concurs derulat conform principiilor si normelor stabilite de actele normative in vigoare, Reclamantul fiind in imposibilitatea de a-si exercita drepturile prevazute de legislatia in vigoare. Insi concursul, desfasurat la 05.07.2012 in temeiul acestor acte, a fost ilegal si a contravenit prevederilor legislatiei in vigoare.

Astfel, la data de 16.07.2012, Reclamantul a fost nevoit sa intervina in fata Ministerului Sanatatii cu o cerere prealabila prin care a invocat necorespunderea actelor invocate cu legislatia nationala, la care nu am primit nici un raspuns pina in prezent.

In drept, Ordinului Ministerului Sanatatii Nr. 59 - P §5 din 11.06.2012 „Cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie” contravine prevederilor legislatiei in domeniu, dupa cum urmeaza.

Punctul 3 din „**Regulamentul privind numirea in functie pe baza de concurs a conducatorilor institutiilor medico-sanitare publice**”, aprobat prin Hotarirea Guvernului nr. 1079 din 02.10.2007 (in continuare - **Regulament**) prevede ca procedura de organizare si desfasurare a concursului asigura accesul liber pentru participarea la concurs. In acelasi timp, pct. 7 din Regulament stabileste explicit si ~~exhaustiv~~ exigentele pentru participantii la concurs, si anume posibilitatea participarii doar a:

- cetatenilor Republicii Moldova;
- cu studii superioare;
- fara antecedente penale;
- cu vechime in munca in domeniul ocrotirii sanatatii de cel putin 5 ani pentru institutiile medico-sanitare raionale si 7 ani pentru institutiile medico-sanitare republicane si municipale.

Attentionam, ca Regulamentul nu prevede expres tipul studiilor superioare pe care urmeaza sa le posede potentialii participanti la concurs, sau functia specifica detinuta de acestia in domeniul ocrotirii sanatatii. Dinam ca legiuitorul in mod intentionat nu a facut aceste precizari, si nici nu a abilitat Ministerul Sanatatii de a le face, deoarece in domeniul managementului unei institutii medicale publice sunt relevante

și importante atît experiența și studiile medicale, cit și oricare alte studii și experiența, care asigură gestionarea și administrarea eficientă a acestor institutii (studii de economie, drept, spre exemplu, suplimentate printr-o experiența relevantă în domeniul ocrotirii sănătății).

Contrar acestor prevederi exprese, anunțul privind organizarea concursului, aprobat prin Ordinul Nr. 59 - P §5 din 11.06.2012, conține exigente suplimentare față de cele instituite prin Regulament, stabilind că la concurs pot participa doar persoanele cu studii superioare medicale, cu stagiul de muncă în calitate de medic, conducător în serviciul psihiatric de cel puțin 7 ani. În esență, acest anunț limitează potențialii participanți la concurs la o cifră infimă, deoarece asemenea persoane sunt foarte puține în Republica Moldova.

De asemenea, anunțul referit stabilește și o cerință suplimentară celor din pct. 7 al Regulamentului, privind inexistența sancțiunilor disciplinare și administrative (suplimentar la cerința Regulamentului privind inexistența antecedentelor penale). Asemenea cerințe, pe lângă faptul că sunt stabilite în mod abuziv și ilegal de Ministerul Sănătății, nu pot fi justificate prin nici un eventual interes public urmat, care putea fi atins prin mijloace și norme mai puțin intrusiv în sfera drepturilor și libertăților omului, decît cele stabilite de Ministerul Sănătății. Prevederile vizate sunt foarte largi, nu specifică categoria contravenției administrative (domeniul încălcării, perioada de referire) și reprezintă un abuz intenționat al Ministerului Sănătății, pentru înlăturarea de la participarea la concurs a Reclamantului. Remarcăm, că legile care reglementează statutul unor demnitari de o înaltă importanță (cum sunt membrii Curții de Conturi, membrii Consiliului de administrație a Băncii Naționale a Moldovei) și statutul judecătorilor, restricționează accesul în aceste funcții doar persoanelor care au **antecedente penale**, fără a stabili restricții vizînd sancțiunile administrative sau, cu atît mai mult, cele disciplinare.

O vadioasă neclaritate se conține și în alineatul 4 din Anunț – cerința unei reputații ireproșabile pentru toți candidații la concurs. Menționez în acest sens că nici Regulamentul, nici Legea ocrotirii sănătății nr. 411 - XIII din 28.03.1995, nici Codul Muncii nu prevăd o definiție pentru acest termen. Mai mult, însuși emitentul Ordinului – Ministerul Sănătății – nu l-a definit în Metodologie sau în alte acte de aplicabilitate generală pentru toate concursurile similare. Considerăm că prin această cerință, Reclamantul a încălcat prevederile punctelor 2, 3, 7 din Regulament, care stabilesc că selectarea candidaților urmează a fi efectuată pe baza unor criterii clar definite, obiective.

Astfel, constatăm că prin Ordinul Ministerului Sănătății Nr. 59 - P §5 din 11.06.2012 „Cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie” au fost încălcate punctele 2, 3 și 7 din Regulament, deoarece a fost restrînsă în mod abuziv și ilegal sfera participanților la concurs, nu a fost asigurat accesul liber pentru participare la concurs a candidaților care îndeplinesc exigentele imperative ale normei din pct. 7 al Regulamentului, precum și au fost stabilite criterii subiective și netransparente pentru participarea la concurs.

Nu corespunde prevederilor legale nici „Metodologia evaluării candidaților pentru ocuparea funcției de Director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”, aprobată prin Ordinul Ministerului Sănătății Nr. 59 P §4 din 11.06.2012 “Cu privire la aprobarea Metodologiei evaluării candidaților pentru ocuparea funcției de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”. Prin Metodologie este instituită o procedură opacă, subiectivă de desfășurare a concursului, care contravene obiectivelor statuate în punctele 2 și 3 ale Regulamentului și nu asigură selectarea celor mai competente persoane, ținînd cont de calificarea profesională, experiența în domeniu și abilitățile manageriale. Astfel, punctul 2 din Regulament stabilește obiectivele urmărite prin reglementările acestui regulament, și anume: asigurarea accesului egal al candidaților pentru ocuparea funcțiilor vacante de conducător, ținînd cont de calificarea profesională, experiența în domeniu și abilitățile manageriale. Pct. 3 din Regulament stabilește principiile de bază ale procedurii de organizare și desfășurare a concursului, printre care sunt:

obiectivitatea – asigurarea selectării pe baza unor criterii clar definite și a unei metodologii unice de evaluare a nivelului de competență a candidaților;

alegerea după merit – selectarea, pe baza rezultatelor obținute, a celor mai competente persoane.

Metodologia adoptată de Reclamant nu corespunde acestor cerințe și nu contribuie la realizarea scopurilor prevăzute în Regulament, ci, dimpotrivă, împiedică atingerea acestora. Astfel, pct. 4 din Metodologie prevede că evaluarea candidaților include o singură etapă verbală, care se desfășoară pe parcursul a 15

minute, si anume evaluarea proiectului de management a Spitalului Clinic de Psihiatrie si evaluarea calitatilor personale ale candidatilor. Evaluarea calitatilor personale ale candidatilor a fost efectuata in temeiul unor criterii care nu sunt susceptibile a fi cuantificate, verificate si care nici nu sunt definite (spre exemplu, autocontrol, impresie generala, etica personalitatii). Asemenea prevederi subiective sunt cu atat mai grave, cu cit ponderea evaluarii calitatilor personale ale candidatilor in punctajul final este de circa 33%.

Consideram ca o asemenea etapa presupune o **evaluare absolut subiectiva** a candidatilor, fara stabilirea unor criterii obiective. Aceasta procedura face imposibila exercitarea dreptului de contestare efectiva a rezultatelor concursului si poate conduce la multiple abuzuri in vederea favorizarii unui anumit candidat in detrimentul celorlalti.

Mentionez, ca cele circa 120 de concursuri organizate si desfasurate de Minsiterul Sanatatii pentru ocuparea functiei de conducator a institutiilor medico – sanitare publice pe parcursul anilor 2007 – 2012 au fost evaluate in baza unor probe obiective, cum au fost:

- testarea cunostintelor teoretice prin teste – grila;
- evaluarea dosarelor personale ale candidatilor.

in conditiile in care Hotarirea Guvernului nr. 1079 din 02.10.2007 este unica care reglementeaza selectarea candidatilor, evaluarea candidatilor printr-o singura proba incalca unul din principiile fundamentale ale dreptului, principiul aplicarii uniforme a legislatiei si neadmiterii dublelor standarde.

Reiesind din cele mentionate mai sus si calauzindu-ma de prevederile Legii contenciosului administrativ Nr. 793 din 10.02.2000, Hotaririi Guvernului Nr. 1079 din 02.10.2007 prin care a fost aprobat “Regulamentul privind numirea in functie pe baza de concurs a conducatorilor institutiilor medico-sanitare publice”, solicit admiterea cerintelor inaintate si anulara actelor administrative contestate din motiv ca acestea contravin legislatiei in vigoare.

Anexe:

- Copia cererii de chemare in judecata;
- Cererea prealabila adresata Ministerului Sanatatii din 16.07.2012;
- Hotarirea Guvernului nr. 1079 din 02.10.2007 prin care a fost aprobat Regulamentul privind numirea in functie in baza de concurs a conducatorilor institutiilor medico-sanitare publice;
- Decizia Curtii Supreme de Justitie din 12.10.2011;
- Ordinul Nr. 146-p para 2 din 17.10.2011 de restabilire in functia de Director general interimar al Spitalului Clinic de Psihiatrie;
- Ordinul Nr. 147 – p para 1 din 18.10.2011 de suspendare din functia de Director general interimar al Spitalului Clinic de Psihiatrie;
- Cererea de contestare a rezultatelor concursului din 05.07.2012;
- Raspunsul Ministerului Sanatatii la Contestarea din 05.07.2012;
- Hotarirea Judecatoriei Centru mun. Chisinau din 02.03.2012;
- Hotarirea Judecatoriei Centru mun. Chisinau din 06.04.2012;
- Ordinul Ministerului Sanatatii Nr. 59 – p para 4 din 11.06.2012 „Cu privire la aprobarea Metodologiei evaluarii candidatilor pentru ocuparea functiei de Director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;
- Anexa la Ordinul Ministerului Sanatatii Nr. 59 – p para 4 din 11.06.2012 „Metodologia evaluarii candidatilor pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;
- Ordinul Ministerului Sanatatii Nr. 59 – p para 5 din 11.06.2012 „Cu privire la organizarea concursului pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;
- Anexa la Ordinul Ministerului Sanatatii Nr. 59 – p para 5 din 11.06.2012 „Anunt privind organizarea concursului pentru ocuparea functiei de director al Spitalului Clinic de Psihiatrie”;
- Ordinul Ministerului Sanatatii Nr. 34 – p para 4 din 10.04.2012 „Cu privire la personal”.

Cu respect,

Constantin TURCAN

F. Core fo
Core fo
Core fo

